

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Historia de España Contemporánea		Código	710G01039
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Vázquez Lijó, José Manuel	Correo electrónico	j.m.vlijo@udc.es	
Profesorado	Vázquez Lijó, José Manuel	Correo electrónico	j.m.vlijo@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Presentación y análisis de las líneas básicas de la evolución histórica de España en la etapa contemporánea, haciendo hincapié en el carácter plural de la formación social española.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non hai modificacións</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen: Leituras, Análise de fontes documentais.</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican: Sesión Maxistral, Proba Objetiva, Discusión Dirixida, Traballo tutelado.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: Ferramenta: correo electrónico. Temporalización: sen temporalidade definida.</p> <p>4. Modificacións na avaliación: Sesión Maxistral: será sustituída por materiais digitalizados fornecidos polo profesor que cubran a materia do programa. Proba Objetiva: Será realizada telematicamente a través de proba síncrona e sen vixilancia</p> <p>Traballo Tutelado: O seguimento farase telematicamente.</p> <p>Discusión Dirixida: Será sustituída por comentario de materiais digitalizados ofrecidos polo profesor.</p> <p>*Observacións de avaliación: Mantéñense os criterios de proporcionalidade na ponderación das diversas metodoloxías: 40% Proba Objetiva; 40% Traballo Tutelado; 20% Discusión Dirixida. Mantéñense igualmente as observacións dispostas nesta Guía Docente para o período de norma de presencial.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non hai.</p>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Coñecer as metodoloxías e ferramentas adecuadas para a elaboración de traballos.	A1 A2 A3 A13	B6	C1 C2 C3 C9
Coñecer as fontes de información utilizadas na Historia de España Contemporánea.	A1 A2 A3 A13	B6	C1 C2 C3 C9
Aprender a expor oralmente e por escrito.	A1 A2 A3 A13	B6	C1 C3 C7 C9
Promover a través do coñecemento un mellor exercicio da cidadanía.	A1 A2 A3 A13	B6	C1 C2 C3 C9
Tomar consciencia da necesidade de unha aprendizaxe continua.	A1 A2 A3 A13	B6	C1 C2 C3 C9
Coñecer os acontecimentos e procesos mais relevantes na Historia Contemporánea de España.	A1 A2 A3 A13	B6	C1 C2 C3 C7
Coñecer as continuidades e mudanzas na Historia de España Contemporánea .	A1 A2 A3 A13	B6	C1 C2 C9

Contidos	
Temas	Subtemas
I. Crise do Antigo Rexime, construcción do Estado Liberal e Revolución Burguesa (1808-1874).	I.1. Guerra e revolución (1808-1814): reformismo e revolución política. I.2. A crise definitiva do Antigo Regime e a quebra da monarquía absoluta (1814-1833). I.3. O período isabelino: Rexencias e construcción do Estado liberal (1833-1868). I.4. A Revolución Burguesa en España. Do estancamiento económico á expansión capitalista. I.5. O sexenio democrático(1868-1874). A I República.
II. A España da Restauración(1874-1923).	II.1. A configuración do réxime oligárquico de poder. A crise do parlamentarismo (desde 1914). II.2. As realidades socio-económicas. Movemento obreiro e cuestión social.
III. Ditadura, Repùblica e Guerra Civil (1923-1939).	III.1. A Ditadura de Primo de Rivera (1923-1931). III.2. A II República (1931-1936). Democracia e reformismo III.3. O golpe de estado e a Guerra Civil (1936-1939).
IV. Franquismo, Transición Democrática e II Restauración (1936-2000)	IV.1. A ditadura franquista(1939-1975). IV.2. A Transición á democracia (1976-1981).

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A2 A3 A6 A8 A1 A2 B1 B4 C7	0	40	40
Sesión maxistral	A2 A6 A8 A3 A13 B6 C7 C1 C2 C9	21	0	21
Discusión dirixida	A2 A3 A6 A8 B1	7	5	12
Traballos tutelados	C3 C7	7	50	57
Proba obxectiva	A2 A6 A8	4	0	4
Análise de fontes documentais	A1 A2 A4 A6 A7 A11 A20 A23 A24 B1 B3 B4 B5 C3 C6	7	7	14
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Lecturas	Lectura por conta do alumno de monografías ou outro material bibliográfico seleccionado e recomendado polo profesor. Estas lecturas estarán relacionadas preferentemente coas propostas do temario de "Historia de España Contemporánea";.
Sesión maxistral	Exposicións explicativas realizadas polo profesor sobre cuestións fundamentais do temario da asignatura
Discusión dirixida	Debate na aula, baixo orientación do docente, sobre contidos de materiais previamente seleccionados e distribuídos polo profesor e preparados polos alumnos em horas non presenciais; ou ben sobre as exposicións orais de carácter monográfico e individualizado que realizarán os alumnos na aula.
Traballos tutelados	Consisten en traballos individuais feitos polos alumnos sobre contidos do programa da asignatura ou sobre outros escollidos por eles e aceptados polo profesor con base en criterios de coherencia temática. Para a súa realización cada alumno deberá consultar bibliografía especializada e/ou fontes documentais e seguir as pautas dadas polo profesor.
Proba obxectiva	Exame escrito sobre contidos desta asignatura estudiados durante o curso. Prevese a realización de varias probas parciais a modo a avaliación continua
Análise de fontes documentais	Consulta, por parte do alumno, de fontes históricas documentais propias de "Historia de España Contemporánea"; para se iniciar no seu coñecemento e na metodoloxía aplicada a elas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción

Traballos tutelados Proba obxectiva	<p>Na realización dos "traballos tutelados" o profesor instruirá aos alumnos nas metodoloxías axeitadas e proporcionará referencias bibliográficas de carácter xeral, e fará un acompañamento periódico do traballo.</p> <p>A respeito da "proba obxectiva" o profesor deberá informar sobre a modalidade de exame a realizar na materia de "Historia de España Contemporánea" e sobre os criterios de valoración. Tamén corresponderá ao profesor esclarecer calquera dúbida sobre a formulación das preguntas, os temas e, en xeral, a materia obxecto de exame.</p>
--	--

Avaliación				
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación	
Análise de fontes documentais	A1 A2 A4 A6 A7 A11 A20 A23 A24 B1 B3 B4 B5 C3 C6	Análise polo alumno de diversos documentos (textuais de arquivo, audiovisuais, hemerográficos...) a partir de pautas sinaladas polo docente	10	
Discusión dirixida	A2 A3 A6 A8 B1	A avaliación desta actividade será feita exclusivamente sobre a base das intervencións dos alumnos no debate. Valorizarse a solidez argumentativa de maneira organizada e fundamentada, e a capacidade de contrastar a opinión propia coa dos compañeiros/as.	10	
Traballos tutelados	C3 C7	Será obxeto de estimación e estruturación do tema, a organización da información e más a bibliografía consultada.	40	
Proba obxectiva	A2 A6 A8	Valorizaranse de xeito preferente as respuestas dos alumnos, a articulación da exposición e mais a adecuación ás cuestións formuladas.	40	

Observacións avaliación
<p>1. Serán requisitos imprescindíbeis para aprobar a materia superar a "proba obxectiva" e ter entregado en tempo e forma as actividades encargadas durante o curso. Caso da suma das cualificacións ultrapasar os cinco puntos sem se terem alcanzado un mínimo do dous na proba obxectiva, farase constar como cualificación final 4,9 implicando a reprobación da materia.</p> <p>2. Serán avaliados os alumnos/as que asistiren á proba objetiva e entregaren o traballo tutelado. Onde non, serán considerados como non presentados. 3. As faltas de ortografía (grallas), cando graves e reiteradas, pueden ser motivo de reprobación automática. En calquera caso suporán unha diminución da cualificación final. 4. Os alumnos/as en situación de matrícula a tempo parcial ou dispensa académica deberán realizar os mesmos traballos e probas que os estudiantes suxeitos á matrícula ordinaria, conforme as variantes para eles establecidas no apartado das metodoloxías. 5. Na "segunda oportunidade" de xullo, e sucesivas, serán avaliadas unicamente aquellas metodoloxías que nom tiverem sido superadas na primeira oportunidade, conservándose para as restantes metodoloxías as cualificacións obtidas na 1ª avaliação</p>

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Artola, M. (1973). La burguesía revolucionaria(1808-1869).. Madrid, Alianza. - Avilés Farré, J (et ali). (2002). Historia política 1875-1939.. Madrid, Ediciones Istmo. - Bahamonde, A y Martínez, J.A. (1998). Historia de España siglo XIX.. Madrid, Cátedra - Carreras, A. (1990). Industrialización española. Estudios de historia cuantitativa.. Madrid - Comín Comín, F. (1988). Hacienda y economía en la España contemporánea (1800-1936).. Madrid. - Esdail, Ch. (2001). La quiebra del liberalismo(1808-1936).. Barcelona, Crítica. - Fontana, J. (2009). La época del liberalismo.. Madrid, Marcial Pons-Crítica. - Jover Zamora, J. M ª (2001). España: Sociedad, Política y Civilización, (Siglos XIX-XX). Barcelona, Areté - Juliá, S., García Delgado, J.L., Jiménez, J.C., Fusi, J.P. (2007). La España del siglo XX.. Madrid, Marcial Pons - Martínez, J.A. (1999). Historia de España. Siglo XX (1939-1996). . Madrid, Cátedra - Martínez Cuadrado, M. (1991). La burguesía conservadora (1874-1931).. Madrid, Alianza. - Paredes, J. (Coord.). (2004). Historia de España. Siglo XX.. Barcelona, Ariel. - Casanova, J. (2009). Historia de España en el siglo XX. Barcelona, Ariel - Solé Tura, J. y Aja, E. (2009). Constituciones y períodos constituyentes en España (1808-1936). Madrid, Siglo XXI <p>
</p>
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - ().. - Álvarez Junco, J. (2001). Mater Dolorosa. La idea de España en el siglo XIX.. Madrid, Taurus. - Bardavio, J. (2009). Crónica de la Transición, 1973-1978.. Ediciones B. - Bernal García, F. (2010). El sindicalismo vertical. Burocracia, control laboral y representación de intereses en la España franquista (1936-1951). . - Cacho Viu, V. (1962). La Institución Libre de Enseñanza. Orígenes y etapa universitaria (1860-1881).. Madrid - Capel, R. M. (1986). El trabajo y la educación de la mujer en España.. Madrid, MTSS. - Casanova, J. (2009). República y guerra civil.. Madrid, Marcial Pons-Crítica - Castells, L.(Ed.). (1995). La historia de la vida cotidiana. Ayer, n º 19. Madrid. - Gil Novales, A. (Ed.). (2001). La revolución liberal.. Madrid, edición del Orto. - Malefakis, E. (1971). Reforma agraria y revolución campesina en la España del siglo XX.. Barcelona, Ariel. - Lida, C. (1995). Antecedentes y desarrollo del movimiento obrero español (1835-1888).. Madrid. - Puelles Benítez, M. de. (2008). Modernidad, republicanismo y democracia: una historia de la educación en España.. - Moradiellos, E. (2000). La España de Franco(1939-1975). Política y sociedad.. Madrid, Síntesis. - Riquer, Borja de. (2009). La dictadura de Franco.. Madrid, Marcial Pons-Crítica. - Tuñón de Lara, M. (1976). La Segunda República. 2 vol.. Madrid, Siglo XXI. - Tussell, J. (2007). La transición a la democracia (España 1975-1982).. Espasa. - Winston, C. m. (1989). La clase trabajadora y la derecha en España. . Madrid, Cátedra. - Cañellas Mas, A (ed.). (2013). Conservadores y tradicionalistas en la España del s. XX.. - Luengo, F, Aizpuru, M. (2013). La segunda república y la guerra civil. . - Menendez Alzamora, M., Robles Egea, A., (ed.). (2013). Pensamiento político en la España contemporánea.. - Forcadell Álvarez, Carlos y Suárez Cortina, Manuel (2015). La Restauración y la República 1874-1936.. Madrid,Marcial Pons. - Casanova, Julián (2014). Historia de España Vol. 8: República y Guerra Civil. . Madrid,Marcial Pons. - Orduña Rebollo, Enrique. (2015). Historia del Estado español.. Madrid,Marcial Pons. - Saz, Ismael y Pérez Ledesma, Manuel (2015). Del franquismo a la democracia.. Madrid, Marcial Pons. - Navarro, V. (2002). Bienestar insuficiente, democracia incompleta. Sobre lo que no se habla en nuestro país.. Barcelona, Anagrama - Gallego, F. (2008). El mito de la Transición. La crisis del franquismo y los orígenes de la democracia (1973-1977). Barcelona, Crítica

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursado previamente

Introdución á Historia/710G01002

Literatura Española/710G01010

História Antiga/710G01091

História Medieval/710G01016

História de América e da Expansión Europea/710G01021

História Moderna/710G01024

Antropoloxía Social e Problemas Actuais/710G01025

História Contemporánea/710G01026

Arte Contemporánea/710G01028

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

História de Galicia/710G01041

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías